

El Gran Germà, més a prop

JOSÉ GARCÍA MONTALVO

Professor del departament d'Economia. Universitat Pompeu Fabra

La profecia d'un futur controlat per una entitat que podria veure totes les activitats dels ciutadans està cada vegada més prop de convertir-se en realitat. Les noves lleis anti-terroristes que volen aprovar-se a Europa després dels atemptats de Londres són una nova volta de rosca en el camí que ja comencés els Estats Units després dels atemptats de l'11-S amb l'aprovació de la Patriot Act. En la lluita entre les llibertats individuals i les necessitats d'informació d'una societat sota l'amenaça terrorista la segona va guanyant terreny amb rapidesa. En el cas europeu es parla d'obligar les companyies de telefonia a emmagatzemar molta informació sobre totes les cridades de telèfon, especialment entre mòbils. En principi l'única cosa que interessaria és la identificació dels telèfons, el lloc des d'on es realitzen i es reben, la data i alguns detalls de tipus tècnic.

D'aquí a les escoltes generalitzades sense intervenció judicial hi ha ja molt pocs passos. No obstant això, si es pensa amb fredor, la identificació i la prevenció d'un atemptat terrorista causat per un suïcida és una missió gairebé impossible, amb independència de la sofisticació dels mitjans tècnics que s'utilitzin. En-

cara així, després de cada gran atemptat la primera crítica és "la imprevisió" del govern de torn.

Les profecies sobre el Gran Germà vénen normalment acompanyades pel control de les empreses sobre el govern, un conjunt de ciutadans homogenis i sense capacitat crítica i un govern que pot despullar aquests ciutadans fins i tot dels seus drets més bàsics. També en aquest sentit hi ha molts senyals que indiquen que som més prop del compliment de la profecia. Els empresaris, cansats de comprar equips de futbol, han passat des de fa algun temps a muntar campanyes electorals i aspirar o aconseguir la presidència dels països.

Alguns, com Berlusconi, han estat capaços fins i tot de trencar la tradicional independència dels tres poders i afavorir els seus interessos amb una barra difícil de superar. En molts casos s'argumenta que la capacitat econòmica dels empors industrialis i els seus

propietaris permet evitar els límits de despesa de les campanyes electorals dels partits tradicionals. Si els diners gastats en una campanya electoral passen a ser l'element més important per a l'elecció d'un governant, això vol dir que els ciutadans es van convertint en un mer re-

flex de la propaganda, i perden qualsevol tipus d'esperit crític o iniciativa pròpia.

Finalment, també és més freqüent que els governs, cada vegada més influenciats per les corporacions empresarials, usurpin els drets dels ciutadans, incloent-hi els més fonamentals. Per exemple, fa poques setmanes, en un fet sense precedents, però que ha tingut poca repercussió fora dels Estats Units, a pesar de la seva importància, el Suprem va acceptar que l'Ajuntament de New London expropiés un grup de ciutadans perquè la farmacèutica Pfizer construís un centre d'investigació en la ciutat. En una definició d'ús "públic" molt controvertida, el Suprem assenyalava que la creació d'ocupació en la ciutat i els impostos que es podran recaptar justifiquen les expropiacions.

Menys llibertats, menys drets, més control... Intentin amagar-se, encara que potser que ja deu ser massa tard.